

LETNIK XXII.
1975 - 1976

4

VSEBINA

Vlado Firm: Matiček in striček na Mount Everestu	89	Šport: 12. zimske olimpijske igre	105
Vladko Kogoj: Vrba	93	Gremo v gledališče: Adrijan Rustja: Pavel Golia: Srce igračk	106
Vojan T. Arhar: Devetindevetdeset snežakov	94	Kajetan Kovič: Naš maček	107
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Na lovu	96	Šolarji pišejo:	107
Miška in sir	97	Natečaj	109
Marijan Breclj: Zimska	97	Urednikova pošta	111
Črtomir Šinkovec: Zgodba o sekiri	98	Za bistre glave	3. stran platnic
Zanimivosti	99		
Stana Vinšek: Šaljivka	100		
Utrinki iz sedanosti: Vojan T. Arhar: Čuvajmo našo Zemljo, sicer bo umrla	101	Ilustracije za 4. številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec-Božič (str. 98); Božo Kos (str. 100, 103, 104); Š. P. (str. 89 - 92); Jelka Reichman (str. 95); Bine Rogelj (str. 107); Magda Tavčar (str. 96, 97).	
Filatelija: Helena Magajna: Nove poštne tarife	102	Priloga: Javna prevozna sredstva na Tržaškem — Stari Trst — besedilo: Evgen Dobrila, risbe: Franci Nemeč, slike: Lojze Abram.	
Stana Vinšek: Zoo	103		
Ali veš da...	104		

Mesečnik (8 številok)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni urednik:
Lojze Abram

Odgovorni urednik:
Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:
Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - tel. 41 55 34

Tiska:
Graphart, Trst, tel. 77 21 51

Naslovnna stran:

Tanja Škrlavaj
1. B Sr. šola »S. Kosovel« na Opčinah

Posamezna številka:
250 lir

Letna naročnina:
2000 lir

Galeb je registriran na sodišču v
Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v zvezo pe-
riodičnega tiska USPI (Unio-
ne Stampa Periodica Italiana)

Vlado Firm

Ilustr.: Š. P.

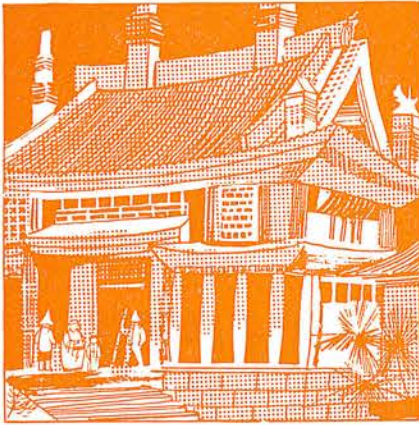
MATIČEK IN STRIČEK NA MOUNT EVERESTU

40. »Stric, poglejte, tam stoji mestni policaj. Vprašal ga bom, kje je dvorec Dalaj-lame«. Preden je mogel stric reči besedo, je Matiček odšel. Dolgoobrki policaj se je začudil, ker ga je nagovoril razcapan beraček in si je upal celo vprašati za dvorec Dalaj-lame. Kaj takega! »Ti bom že pokazal, potepin!« ga je nahrulil. Prijel ga je za ovratnik in ga vlekli na policijsko stražnico. Nabralo se je nekaj radovednežev, ki so ju spremljali. Stric je ves v skrbeh opazoval neprijeten prizor. »Ta Matičkova svojeglavost vedno kaj pokvari«, se je jezil in godrnjal. Hitel je za policajem in Matičkom.

41. Na stražnici so hoteli Matička preteptati. Tedaj je vstopil stric in zagrmel: »Le kaj vam je padlo na pamet! Preteptali boste dečka?«. Ko so policaji zagledali strica v duhovniški obleki, so se mu ponižno priklonili in ga vprašali, kaj želi. Stric je rekel: »Gosta sva Dalaj-lame. Sporočite mu, kaj se dogaja in naju odvedite v njegov dvorec.« Nato je povedal, da sta se sprehajala po mestu in zašla. Fantiču so ukradli obleko in ni mu preostalo drugega, kot da je oblekel cunje. Načelnik straže se je priklonil, izginil in se kmalu vrnil z novo fantovsko obleko. Matiček se je preoblekel in se hudomušno muzal.

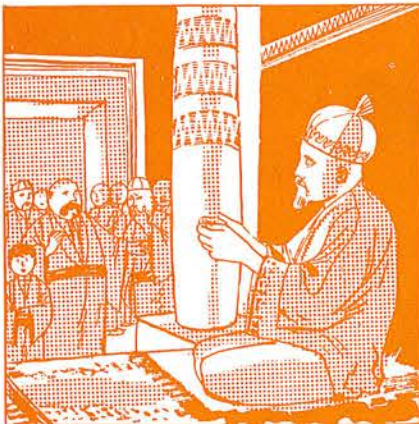

42. V policajevem spremstvu sta nato odšla v dvorec tibetanskega vladarja, ki je bil obenem tudi najvišji cerkveni dostojanstvenik. Dvorec je stal na hribčku blizu mesta in se je imenoval Potala. Imel je mnogo stolpov in stolpičev ter je bil obdan z lepim parkom. Policaj je stopil k stražniku, ki je stal pred vrati dvorca in mu nekaj zašepetal. Ta je pozdravil nepovabljenega gosta ter odhitel skozi park v dvorec. Kmalu se je vrnil z lamo-dvornim upraviteljem. »Do sem sva srečno prispela, kako bo vnaprej?« je modroval stric. »Sedaj morava pridobiti Dalaj-lamo za svoj načrt.«

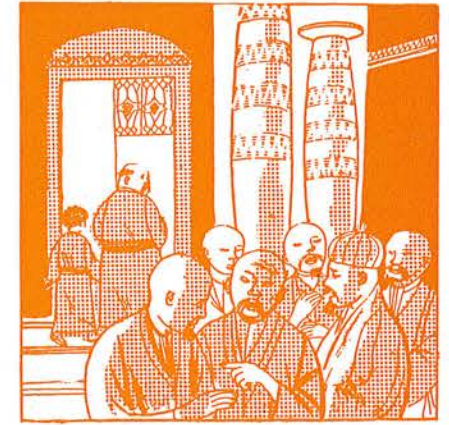

43. Upravitelj ju je nezaupljivo ogledoval, nato jima je pomignil z roko, naj mu sledita. Stric je moško korakal za njim. Matiček pa se je posmehoval upraviteljevi drsajoči hoji, dokler ga ni ta jezno pogledal. Po nešteti marmornih stopnicah in skozi mnogo, bogato opremljenih sob so prispeli v čakalnico. Stric se pe udobno zleknil v naslonjač, Matiček pa je občudoval prostor, ki se je lesketal v barvnem steklu. »Ko bi nam le že dali kaj za pod zob,« je vzdihoval stric in si brisal pot, ki mu je lil po obrazu. V kletki na okrogli mizi je frfotala in kričala papiga.

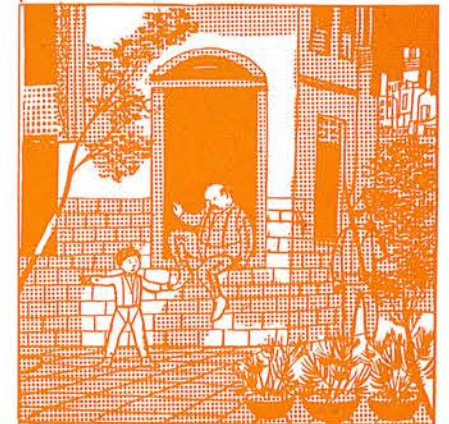

44. Končno so prišli trije dostojanstveniki-duhovniki in ju povabili s seboj. Stric se je po nerodnosti spotaknil ob debelo preprogo, padel in podrl še vodečega lamo. Matiček je brž pomagal na noge stricu in priskočil še k duhovniku. Ta je bil hudo nejevoljen. Stric je godrnjal: »Le čemu to nepotrebno zavlačevanje. Preprosto bi naju spustili k Dalaj-lami in jaz ne bi padel, še manj pa lama, ki ima sedaj obtolčen nos. Prispeli so v svetlo sobo, pred prestol vrhovnega poglavarja. Okna so bila zasenčena z bogatimi zavesami. Dalaj-lama ju je rado vedno opazoval.

45. Stric je pogumno pristopil k njemu in mu pričel pripovedovati o namenu njunega potovanja tako naglo, da visoki lama sploh ni mogel do besede. Končno je nepotrpežljivo zamahnil z roko. Odprla so se vrata in vstopili so ministri in pisarji. Dalaj-lama ni bil pripravljen takoj izdati dovoljenja za potovanje. Hotel se je še posvetovati z ministri, kaj naj ukrene z vsiljivima tujcema. Stric je godel: »Na vsak način hočeva na Mount Everest, ko sva že tukaj, pa če se ta lama s slokim nosom postavi na glavo.« Dvorni služabnik ju je odvedel v neko stransko sobo, kjer sta morala čakati nadaljnjih odločitev.

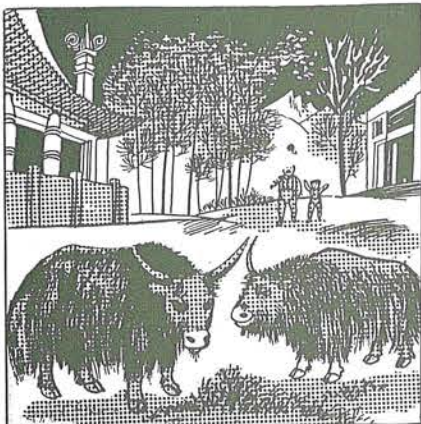

46. »Slabo kaže«, je vzdihnil stric. »Kar popihati jo bova morala od tod. Če bo zvedel Dalaj-lama, kako sva nasedla, naju bodo še zaprli.« Matička je radovednost gnala k oknu. Zagledal se je v park. »Presneto pušta in dolgočasna je ta sobica. Prav nič ni podobna prejšnji«, je godrnjal stric, Matiček pa je vzkliknil: »Pod oknom je straža!«. Stric je ves prestrašen pogledal v park pod oknom. Zagledal je stražnika, ki je hotel vedeti, kaj neki pomeni ropot v sobi. Ko je stražnik odšel dalje, je Matiček prijel strica za roko in zašepetal: »Beživa, stric! Hitro, da ne bo prepozno!«.

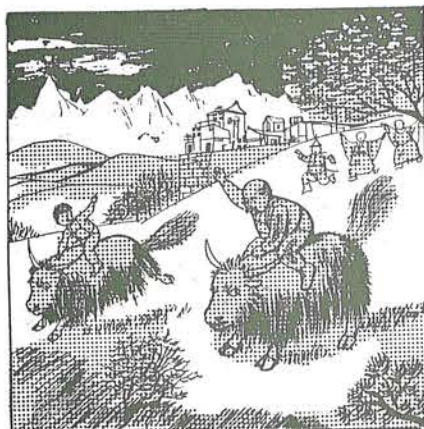

47. Hitela sta po obokanih hodnikih. Tla so bila pokrita z debelimi preprogami. Na vogalu je dremal služabnik. Stric je bil že mimo, a ko je hotel švigniti za njim še Matiček, je stric nehote zakašljal. Služabnik je odpiral oči. Matiček je naglo skočil k njemu in mu poteknil visoko kapo na obraz. Možak je zakrilil z rokami, toda od presenečenja ni mogel niti zavpiti. Stric in Matiček sta srečno pritekla skozi park na grajski travnik. »Glej, glej«, je sopihal stric. »Ali vidiš te čudne živali, ki so podobne govedu, le da so večje. To so tibetanski jaki.«

48. »Skočiva na te čudne konjičke«, je zaklical Matiček. Stric se ni mogel takoj odločiti. Nato pa je rekel: »Seveda, tako bo najbolje. Prispeti morava do letala. Gotovo so ga že sneli s stolpa«. Kmalu sta zaslišala hrup in vpitje. Lame in stražniki so tekali sem in tja. Matiček je priganjal: »Hitiva, stric, da naju ne bodo ujeli! Zajezdiva jaka, tako bo šlo hitreje«. Stric je godrnjal: »Saj res, nekoč sem bral, da Tibetanci uporabljajo jake za vožnjo in ježo. Torej najne in v diru od tod!«

49. Tibetanski jaki, lepe in močne živali, so začudeno gledali nenavadna človeka, ki sta bežala k njim. Stric se je s tako silo zavihтел jaku na hrbet, da je žival prestrašeno zamukala. Že je jezdil tudi Matiček. Jaka sta bila spočita in urna. Stričev se je najprej branil težkega jezdeca, toda ko je pridiral še Matiček, se je pridružil njegovi živali in ubrala sta jo v skok čez drn in strn. Druge živali so se razbežale. Bil pa je tudi že zadnji čas. Služabniki, lame in vsem na čelu edini tibetanski general so se že bližali potnikoma.

50. Matiček in njegov striček sta v skoku jezdila po ravnini, nato sta ob gozdu zavila v velikem loku proti mestnemu obzidju. Ko se je Matiček ozrl, je tako zavpil, da bi bil stric od strahu skoro padel z živali. Iz gozda je pridvela velika, kosmata gorska opica. Ko so jo zasledovalci zagledali, so se prestrašeni obrnili in zbežali nazaj v mesto. Stric je že mislil, da sta rešena, kar se je opica nenadoma obrnila in v dolgih skokih tekla za njima. Matiček je v bližini zagledal letalo. »Stric, hitro v letalo, sicer naju bo konec!«.

(Dalje)

8. februar - 127. obletnica Prešernove smrti

Vladko Kogoj

V R B A

Med Žirovnico in Lescami je nekdo vzkliknil:

»To je Vrba!«

Takoj sem bil pri oknu. Imel sem še toliko časa, da sem precej blizu ugledal zvonik in hiše med zelenjem.

Majhna, čedna vasica, kot jih je na Gorenjskem nešteto. A Vrba je pomembna. Čeprav majhna, je znamenita. In zakaj?

Pred 168 leti je rojstno Vrbo zapustil mlad deček in šel v svet. Šel je študirat v Ribnico in Ljubljano, potem pa na Dunaj. In iz tega dečka je zrasel France Prešeren, naš največji pesnik. On je ovekovečil Vrbo »srečno vas domačo«. Kako torej naj bi bila ta vasica neznana, ko nam je dala tako velikega pevca?

99 SNEŽAKOV

Uf, kakšen mraz; Živo srebro kaže kar sedem stopinj pod ničlo. Strehe pokriva debela plast pred kratkim zapadlega snega.

Naenkrat nekdo pozvoni. Sanjač steče k vratom in zagleda sošolca Boštjana. Na glavi ima sivo polhovko in se veselo smeje. »Prišel sem te obiskat,« reče ves razigran. »Oče je na službenem potovanju, mama pa pri frizerju. Dolgočasim se. Igrajva se kaj!«

»Stopi noter!« ga povabi Sanjač. »Predlagam, da narediva sneženega moža! Na našem balkonu je toliko snega!«

»Čudovito!« vzklikne Boštjan; od navdušenja mu žarijo oči kot električne žarnice.

»Obleči volneni pulover, Sanjač!« se oglasi mama, ki je slišala ves pogovor. »Skuham vama vročega čaja in pripravim pecivo. Tako odličnega gosta moramo dobro pogostiti: saj je tvoj prijatelj!«

Toda Sanjač in Boštjan sta že na balkonu. Kaj je lepšega, kot imeti polletne počitnice in s prijaznim sošolcem delati velikega sneženega moža!

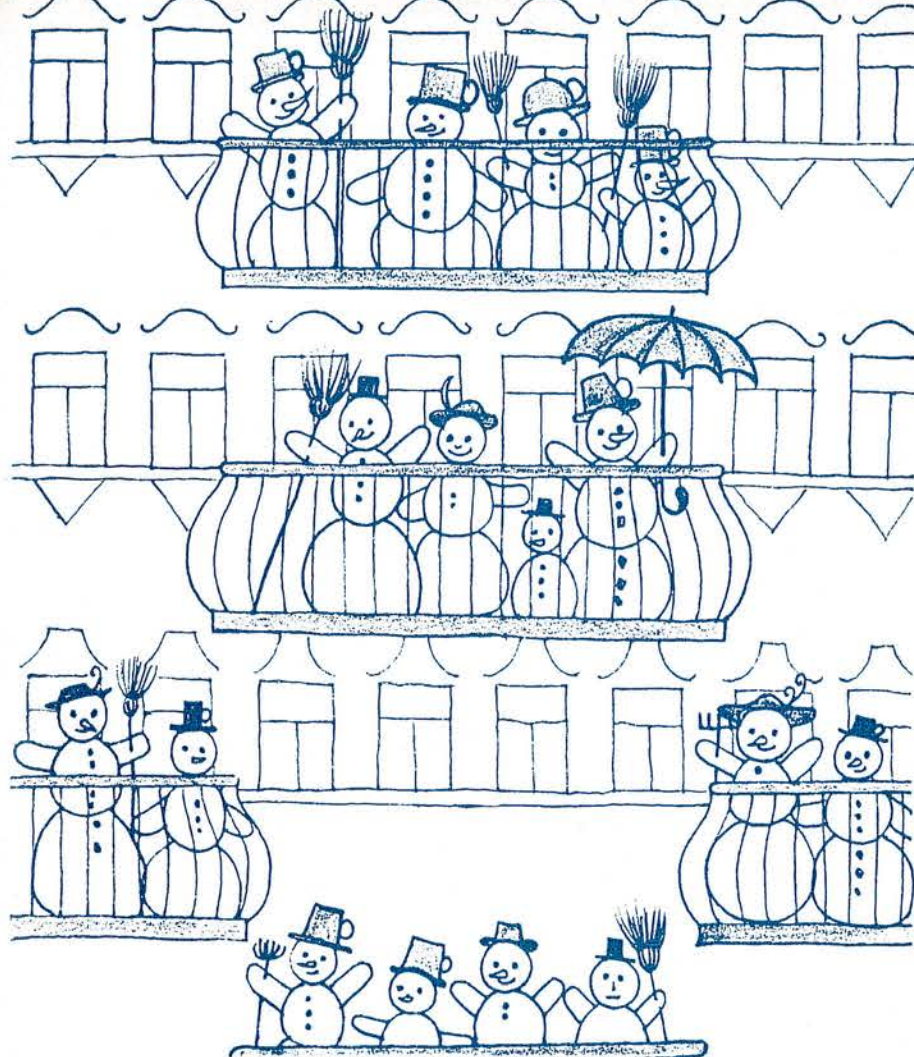
Sneženi mož hitro raste. Kmalu dobi zavaljen trup, glavo veliko kot nogometna žoga in debeli roki. Sanjač skoči na podstrešje po staro metlo, v shrambo po dolg korenček in v očetovo omaro po star dedkov klobuk, Boštjan pa poišče v zaboju za premog primerna koščka premo-ga. Še nekaj minut in snežak je gotov. Trdno stoji in dobrodušno gleda

v beli svet. Sanjač in Boštjan sta navdušena. Ponosna na svojo belo umetnino se primeta za roki in glasno zavriskata: »Juhuhu!«

Že se hočeta vrniti v sobo, ko zaslišita glasno govorjenje in smeh iz sosednje palače. Tam je ministrstvo. Na kamnitem balkonu stojita dva starejša človeka in z roko kažeta na Sanjačevega in Boštjanovega snežaka. Nato začneta tudi sama delati sneženega moža. Kmalu oživijo vsi balkoni sive palače. Prav vsi delavci na ministrstvu: kurirji, telefonisti, računovodje in celo sivolasi svetniki delajo različno velike snežene može in se pri tem nenehno šalijo. Razgibana dela se loti tudi ministrova tajnica in napravi nerodnega snežaka namesto ministra, ki je pravkar na neki seji. Vsi balkoni so polni majhnih, srednje velikih in velikih snežnih mož, da burja, ki se mimogrede pripodi okoli hišnih vogalov, kar obstane od nenavadnega presenečenja.

Čez čas pozvoni v predsobi telefon. »Tukaj ministrstvo,« se oglasi globok glas. »Sta pri vas dva živahna dečka, ki znata tako lepo napraviti sneženega moža? Odlično! Prosimo, da se takoj zglasita pri nas na ministrstvu, ker bi ju radi bliže spoznali! Naj prideta v prvo nadstropje v sobo številka 17! Čakamo ju!«

Mama se na vso moč začudi, Sanjač in Boštjan pa stečeta po stopnicah, švigneta čez ulico kot veverici in že sta v ministrstvu. Tu se za hip zmedeta. Vse je tako resno, le vratar se komaj opazno muza, ko ju odpele po dolgem hodniku v razkošno

razsvetljeno dvorano, kjer je zbranih vse polno odraslih ljudi. Ko se zasopla in nekoliko boječa pojavita pri visokih vratih, ju pričaka glasno ploskanje najmanj sto parov rok. Naproti njima stopi prijazen starejši mož s popolnoma belimi lasmi, ju odvede v sredino dvorane ter spregovori s svečanim glasom: »Draga dečka! Vrnita sta nam košček mladosti. Ko sta delala sneženega moža, sta nas nehote spodbudila, da smo vaju z veseljem posnemali. V zahvalo vama ministrstvo poklanja veliko

svetlomodro škatlo, polno najslajših čokoladnih bonbonov.«

Sanjač in Boštjan sta tako prese-nečena, da jima zmanjka besed. Ko si opomoreta od začudenja in se hočeta zahvaliti, se oglasi tako navdušeno ploskanje, da bi človek skoraj oglušil. S široko odprtimi usti strmita v lepo oblečenega govornika, ki ju ljubeče stisne k sebi. Po uvelih licih mu spolzita drobni solzi. Dečka se še bolj začudita. Odrasli so zares posebneži; na jok jim gre tudi tedaj, ko je najbolj veselo!

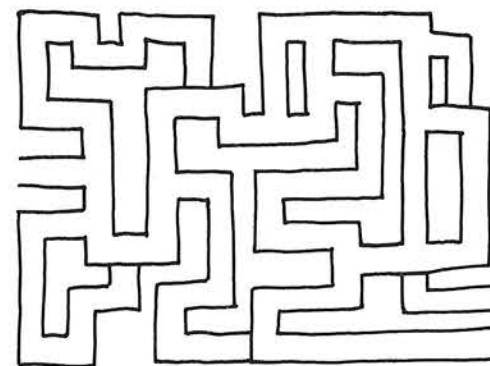
Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

MIŠKA IN SIR

MIŠKA BI RADA POJEDLA SIR. KDO JI POMAGA POISKATI PRAVO POT?

Marijan Breclj

ZIMSKA

Bela deklica v deželi
drobnih, svetlih zvezdic seje,
deca se za oknom smeje;
tudi mi smo je veseli.

Videli smo ob slovesu
jo z jesenjo tam ob cesti;
nihče vprašal ni, kam gresti
po pozdravu ob drevesu.

Zdaj je deklica kraljica.
Vse posluša nje ukaze.
Če pogledaš na obraze,
vidiš, da žarijo lica

vsem otrokom, ki so v zimi
vedno bolj razposajeni;
vse zaman so opomini,
da bodo zvečer tenpi.

Deklica tako osvaja...
Srca vsa drhtijo zanjo...
Deco čaka prva vaja,
saj je led pokril kotanjo.

Preizkušnjo led prestal je,
in tako se most usločil
(ni zdrobil se in ne počil)
je med enim, drugim bregom.

Dolgo bodo čez drseli
šolarčki, veseli vsi,
da te radosti v deželi
zima jim odrekla ni.

Zgodba o sekiri

Peter in Pavel sta se odpravila v gozd. Greoč po poti, ugleda Peter na tleh sekiro in reče Pavlu:

»Glej, našel sem sekiro.«

»Kako — našel sekiro? Ali nisva dva? Torej reci, da sva našla sekiro.«

Peter molče stisne sekiro pod pazduho in gresta dalje. Kmalu zaslišita za seboj topot konjskih kopit in vpitje:

»Hej, vidva, sekira je moja, dajta jo nazaj!«

»Šmenta,« reče Peter. »Sekiro sva našla in drvar misli, da sva jo hotela ukrasti.«

Pavel se namrdne in reče:

»Sekiro si našel ti in ni mi mar, kaj drvar misli o tatovih.«

Zanimivosti

KROTILCI KAČ — Indijski krotilci kač se prav nič ne bojijo kobrinega ugriza, čeprav je znano, da je smrtonosen. Med igranjem na piščal kobra niha sem in tja in se čisto približa. Zanimivo je, da kobra ne niha v taktu melodije, ki jo krotilec izvablja iz svoje piščali. Kot vse kače kobra nima razvitega sluha, zato sledi gibom krotilca. Nekateri krotilci kobri izpulijo strupene zobe, nekateri pa jih pustijo, ker se zanašajo na svojo hitrost. Vedo namreč, da kobra »useka« počasneje kot druge kače. Pri verskih obredih kači nikoli ne izpulijo nevarnih sekalcev, kljub temu verniki včasih stojijo le nekaj centimetrov od kače. Znanstveniki si ne znajo pojasniti, zakaj kobra ob takih priložnostih ne ugrizne, saj je plaha žival, vendar ne zbeži in se ne brani z ugrizom.

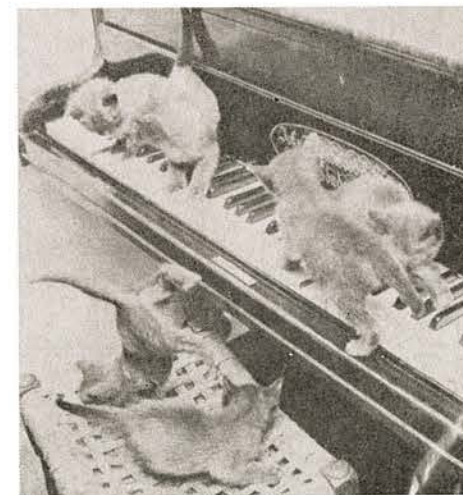

OTROŠKI PARK — V Peruju, zlasti v okolici glavnega mesta Lime živijo otroci v zelo utesnenih četrtih med stolpnici, kjer imajo bolj malo prostora za igre. S pomočjo organizacije za otroke UNICEF so bli-

zu Lime zgradili poseben park, kjer lahko perujski otroci preživijo vsaj del svojega prostega časa in se po mili volji zabavajo.

MAČJI PLES — Pregovor pravi, da če mačke ni doma, miši plešejo. Za spremembo so tokrat plesale mačke. Seveda brez glasbe ni plesa, zato pa je bil klavir na razpolago.

ŠALJIVKA

Doma okrog poglejmo
in malo še čez plot,
pripravimo si vrečo
in krenimo na pot!

Jajce dá nam jajčke,
Slivnica pa sliv,
Zaječar da zajčke,
Koprivnica kopriv.

Češnjevec da češnje,
to pač ve že vsak,
Hrušica da hruške
in Mákole da mak.

V Račjem, tam so račke
in v Leskovcu je les,
v Mačkovcih so mačke,
v Kresnicah pa je kres.

Kozje da kozličke
in Kotoriba rib,
Konjice da konjičke
in Šibenik da šib.

V Kostanjevici kostanj
za liro je in pol,
na Polževem so polžki,
v Solinu pa je sol.

Na Vranskem, tam so vrane
in v Mednem, tam je med,
mi gremo čez Poljčane
si Sládko goro vzeti!

Potem po dobro srečo
še pojdemo drugam,
ko izpraznimo vrečo,
pa pridemo spet k vam.

TRST V SREDNJEM VEKU — V nemirnem času preseljevanja narodov je Trst začel propadati. Meščani so postopoma opuščali obrt, jadrnice niso več pristajale v pristanišču in tako je trgovina zamrla.

TRST V SREDNJEM VEKU — Meščani so se pokmetili. Najraje so obdelovali vinograde ob obali do Barkovelj. V primeru nevarnosti so se naglo s čolni umaknili na odprto morje. Ime Barkovlje izhaja iz latinske besede vallicula — dolinica, kasneje Valcola in danes Barcola — Barkovlje.

TRST V SREDNJEM VEKU — Do 8. stoletja je bil Trst pod bizantinsko oblastjo. Potem so ga zasedli Franki. V 10. stoletju je nad mestom prevzel oblast tržaški škof. Tedaj so se razvili trije novi mestni okraji: Cavana na kraju starega ribiškega pristani, Tržni okraj (Mercatus) in Riborgo.

TRST V SREDNJEM VEKU — Z novimi mestnimi okraji si je Trst opomogel. Zgradili so novo pristanišče. Razširili so obzidje in ga utrdili z novimi mestnimi vrati in obrambnimi stolpi, od katerih se je stolp Cucherna edini ohranil do današnjih dni.

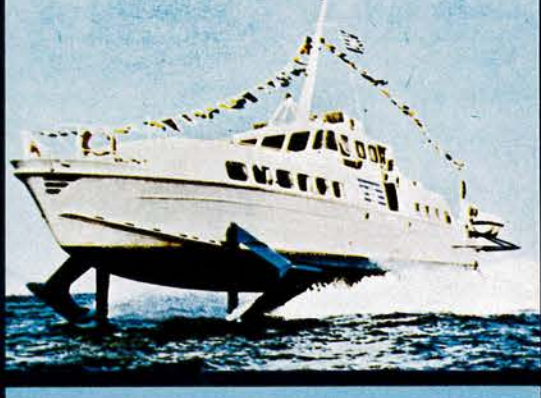
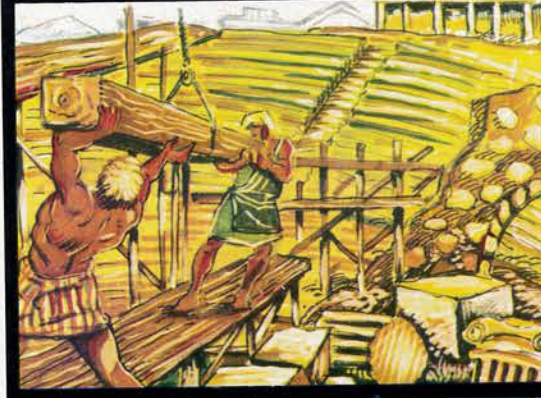
TRST V SREDNJEM VEKU — Zaradi stalnih napadov Langobardov, kasneje pa Obrov in Slovenov, je bilo mesto redko naseljeno. V Trstu je tedaj živelo okrog 2000 prebivalcev.

TRST V SREDNJEM VEKU — Meščani so tedaj mesto utrdili z obzidjem. Del mesta je zato dobil vzdevek Castellum. Na brdu nasproti mesta je stala izvidniška opazovalnica. Tej so vojaki pravili "scolcula". Ta je pustila sled o imenu Scorcola — Škorklja.

TRST V SREDNJEM VEKU — Z nastankom mestne četrti Riborgo, so na razvalinah rimskega gledališča zgradili hiše in ga tako zakrili. Riborgo so širili tudi z zaspavanjem plitvega morja pred gledališčem.

TRST V SREDNJEM VEKU — Škofje so začeli postopoma naseljevati bližnjo tržaško okolico s slovenskimi kmeti. Ti so začeli redčiti gozdove in jih spreminjati v vrtove, njive in pašnike. Tedaj je nastala Ščedna, ki je dobila ime po tamkajšnjem gozdu, latinsko silvula, kasneje Selvola in danes Servola — Ščedna.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Do nedavnega so po tržaških ulicah vozili tramvaji in trolejbusi. Ene in druge so spravili s prometa in jih nadomestili z mestnimi avtobusi. Samo še znameniti o-penski tramvaj kljubuje novotarijam. Ta že več kot pol stoletja vozi po strmi progi po pobočju Škorklje in povezuje Trst z Opčinami.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Za prevoz v oddaljene kraje ali na daljše izlete je primeren večji avtobus — pulman. Z razliko od mestnega avtobusa, je ta opremljen z udobnejšimi sedeži.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Morsko progo med obalnimi istrskimi mesti, Gradežem in Trstom vzdržuje hitro plovilo hidrogliner.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Za hitre prevoze v oddaljena mesta so primerna potniška letala. Tržaškim in gorškimi potnikom je na voljo letališče v Ronkah.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Na Tržaškem je okoli sto tisoč osebnih avtomobilov in motornih koles. Kljub temu se mnogi poslužujejo javnih prevoznih sredstev. Najcenejše in najbolj uporabljeno javno vozilo je mestni avtobus.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Za osebne prevoze je potnikom na voljo taksi avto. Prevoz s taksijem je dražji kot z mestnim avtobusom.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Za dolge vožnje je primeren potniški vlak. V Trst pripelje in odpelje vsak dan več potniških vlakov. Med najpomembnejši je Orient-express, ki vozi na progi Pariz — Trst — Carigrad.

JAVNA PREVOZNA SREDSTVA PRI NAS

— Do nedavnega so v tržaško luko vozile velike, udobne, prekoceanske potniške ladje, ki so vzdrževale redne pomorske zveze med Trstom in drugimi pristanišči v Afriki, Ameriki, Aziji in Avstraliji. Žal, takih potniških ladij vidimo v pristanišču vedno manj. Pogosteje srečujemo manjše potniške ladje, ki povezujejo Trst z bližnjimi obmorskimi kraji.

Utrinki iz sedanjosti

Vojan Tihomir Arhar

Čuvajmo našo Zemljo, sicer bo umrla

Zaradi vse močnejše izrabe naravnih bogastev, nezadržnega razvoja tehnike ter napredka zdravstva in splošne higijene, narašča število ljudi vedno hitreje. Leta 1650 je živelo na našem planetu 470 milijonov, leta 1900 nad 1550 milijonov, danes pa šteje človeška množica že okoli 3800 milijonov ljudi. Na prehodu iz drugega v tretje tisočletje, to je leta 2000, pa bo na Zemlji predvidoma že 7000 milijonov ljudi. Okoli leta 2030 naj bi se to število še podvojilo.

To ogromno mravljišče človeških bitij gradi vedno obsežnejša naselja; stanovanjskih stavb in tovarn je vedno več, silno pa narašča tudi suhozemski, pomorski in zračni promet.

Ob svojem nezaustavljivem razvoju človeštvo nerazumno in množično uničuje naravo, oziroma okolje, v katerem živi. Zelenih površin je vedno manj; gozdove, travnike in plodno zemljo vse bolj izpodrivata hladni beton in črni asfalt. Iz številnih gospodinjskih ognjišč, tovarniških dimnikov in izpušnih cevi motornih prevoznih sredstev nastajajo v zraku nevarni oblaki dima, polni strupenih plinov (zlasti žveplovega dvokisa in dušika) ter škodljivih drobcenih delcev in ga vse bolj onesnažujejo. Množična uporaba DDT praška za zatiranje škodljivih žuželk zastruplja zemljo, s tem pa tudi njene plodove, živali in človeka. Sodobni kemični pralni pripomočki — detergenti — in druge industrijske odpadke, bogate strupenega svinca in živega srebra, ter nafta in njeni

derivati onesnažujejo tekoče vode in že celo morská prostranstva. Poleg tega ogroža življenje na Zemlji tudi radioaktivni prah zaradi vse pogostejše uporabe jedrske energije.

Posledice vsega tega čutijo že danes, ponekod manj, ponekod bolj. Naraščajočemu pomanjkanju raznih surovin in energetski

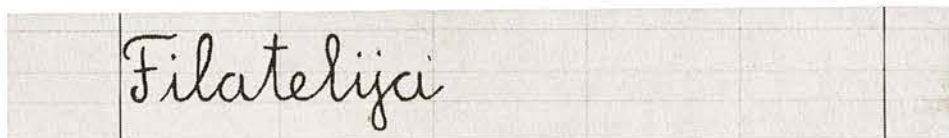
Črna voda z belo peno Notranjske reke, ki se izliva v Škocijanske jame

krizi se pridružuje še hujša nevarnost, vse bolj upravičen strah pred svetovno lakoto. Zavedati se moramo, da naša Zemlja kot zakladnica surovin, hrane, vode in energije ni neizčrpna.

Strokovnjaki biologi svarijo človeštvo pred nadaljnjim nerazumnim in lahkomišelnim poseganjem v naravo. Če bo človeštvo še naprej tako brezglavo gospodarilo, kot to počenja že danes, bo kmalu začelo primanjkovati ne samo osnovnih surovin (npr. kovin) ter energetskega virok (npr. premoga, nafte, zemeljskega plina), marveč tudi tistih naravnih dobrin, ki so nujno potrebne za njegov življenjski obstoj. To pa so čist zrak, pitna voda in zadostno razširjeni rastlin-

ski in živalski svet, ki je glavni vir naše prehrane, iz katere črpamo temeljne sestavine brezpogojno potrebne človekovemu organizmu: beljakovine, masti, ogljikovodiki, vitamini itd.

Nikakor ne bi smeli prezreti, da bo postal naš planet za tako hitro naraščajoče število ljudi kmalu premajhen in prereven. Če se človeštvo ne bo pravočasno spametovalo, bo življenje na Zemlji, kljub dosežkom znanstveno-tehnične revolucije, moralo propasti, naš do kraja izrabljen planet Zemlja pa bo postal opustošeno vesoljsko telo, eno izmed tistih nebesnih teles, ki mrtva krožijo po neskončnih prostranstvih svetlikajočega se vsemirja.

Helena Magajna

Nove poštne tarife

Italijansko poštno ministrstvo nam je na dokaj čuden način voščilo novo leto: povišalo je poštnino. Za navadno pismo je treba odšteti 150 lir, za voščilnice, razglednice in razna voščila pa stane znamka 100 lir, za ekspresno pismo je treba poleg znamke dati še 300 lir, kar znaša skupno 450 lir, pripravljeno pa stane skupno 400 lir. Za Francijo, Monakovo, Belgijo, Zahodno Nemčijo, Luksemburg in Nizozemsko veljajo iste tarife kot za Italijo. Za tujino stane znamka za navadno pismo 180 lir, za voščilnice, razglednice in podobno s samo petimi besedami pa 50 lir. Mislim, da so nove poštne tarife precej visoke, posebno če pomislimo, kako neredno deluje italijanska pošta. Zgodi se, da roma ekspresno pismo iz Milana v Trst celih enajst dni.

Kar se tiče filatelističnega programa za leto 1976 vemo le, da bo nominalna vrednost vseh znamk okoli 7000 lir. Za srednjega zbiralca, ki kupuje po več serij, je vred-

nost vsekakor previsoka. Kakšne bodo znamke in kakšne dogodke bodo prikazovale, je zaenkrat še tajnost.

NOVOSTI V JUGOSLAVIJI

Jugoslovanska poštna uprava je že predstavila koledar vseh izdaj v letu 1976. Predvidenih je 14 izdaj in različnih tematik v skupni vrednosti 141,90 din. 4. februarja bo izšla prva serija za zimske olimpijske igre v Innsbrucku. Sledile bodo priložnostne znamke v počastitev raznih obletnic, med temi tudi 100-letnice rojstva Ivana Cankarja. Izšla bo še serija Favne, ob Dnevu mladosti, serija muzejskih eksponatov, olimpijska serija ob priliki iger v Montrealu, vsakoletna serija Radost Evrope in zaključna serija ob dnevu Republike Umetnost v Jugoslaviji skozi stoletja. To je res skrbno in dosledno pripravljen program, ki ga jugoslovanska poštna uprava navadno tudi izvaja.

Stana Vinšek:

Ilustr.: Božo Kos

ZOO

Kaj pa je to?!

To je zoološki ali živalski vrt. Ko pridete v Ljubljano, ga nikar ne pozabite obiskati, čeprav je precej daleč izven mesta; to pa je potrebno, da so živali, čeprav ujete, vsaj v čistem zraku in zelenem okolju. Joj, kaj vse boste tam videli: pisane ptičke in ujede, jelene in košute, hitre vidre, prijaznega medveda Jako in medvedko Meto — kdo bi vam vse našteval! Tudi odraslega leva si lahko ogledate, sama pa se najraje spomnim malega levčka, ki se je pred več leti včasih kar svobodno igral s prijateljem, velikim volčjakom. Saj imate živali radi?

Poznala sem pa fanta, Dolničarjev Mihec mu je bilo ime, ki se pravzaprav za živali ni preveč zanimal — če pa se je, jim to nikakor ni bilo prijetno. Nagajal jim je namreč in jih trpinčil, ker ni niti malo pomislil na to, da tudi živali čutijo bolečine. Pa ni bil slab fant, naš Mihec, samo preveč objesten je bil in zato jo je tudi pošteno skupil. To pa je bilo tako:

Mamica mu je dala denar za vstopnico in Miha jo je mahnil pod Rožnik v živalski vrt. Mimogrede je vrgel kamen za sosedovim mačkom in brcnil ubogega psička, ki se mu je bil zaupljivo bližal in potem, ko na srečo ni bilo več živega bitja v njegovi bližini, je pač po cesti brcal kamenje.

V živalskem vrtu je res nekaj časa miroval, saj mu je kar sapa zastala,

ko je gledal te raznovrstne živali. Ko pa je napasel prvo radovednost, mu njegova »žilica« ni kar več dala miru in moral je zopet nagajati. Povlekel je bobra za dolge brke, izmaknil opici ogledalce, drezal pisane papige, se pačil, pihal, sikal in vtikal prste skozi vsako mrežo, čeprav je to strogo prepovedano. Zganjal je torej vsakovrstne vragolije in Tone, njegov sošolec, ki ga je tudi od nekdod prineslo, mu je zvesto pomagal.

Počasi sta se nepridiprava spet približala levji kletki. »Veš, jaz sem

bil že včeraj tu,« se je ponašal Tone. »Tokrat sta tale mali levček in peskar prosto tekala po vsem prostoru, se lovila in igrala, da je bilo veselj!« »Pa ni lev nikogar ugriznil?« je previdno pobaral Mihec. »O, kaj pa še, saj je čisto krotek; ko jo je mahnil proti izhodu, ga je paznik kar za rep potegnil nazaj!« Tako je Tone prepričeval Mihca, da je mlada zverinica pohlevna kot mačica.

To je Mihcu zrastle greben! Kdo ve odkod je naenkrat staknil palico in z njo drezal malega levčka. Ta se spočetka ni mnogo brigal zanj, ko ga

pa je povlekel za rep, je lev jezno zarenčal. »Le ga, le ga!« so ščuvali Mihca okoli stoječi paglavci in Mihec se je čutil junaka. Nekaj časa je še uporabljal palico — potem pa je kar z roko pocukal leva za brke. Toda v trenutku je zatulil in otresal okrvavljene prste. Saj ga je mala zverinica le kar tako mimogrede popadla — ampak lev le ni muc!

V splošni zmešnjavi je Tone obdržal glavo na pravem mestu, hitro ovil prijatelju še dokaj čist robc okoli roke in ga odvedel na šolsko polikliniko, ki je tudi tam blizu.

Zdravnik je Mihcu razkužil rane in mu prevezal roko, nato pa ga je poslal domov, kjer sta mu ata in mama v povsem razumljivi obliki izrazila svoje mnenje.

Od tega dne je Mihca srečala pamet, čeprav ni romal po njo k sv. Katarini. Kadarkoli ga je zasrbelo, da bi mučil živali, sta se mu zasvetili na roki dve beli brazgotini, roka mu je omahnila — in se kar nevede naučila pobožati. Tako je kmalu spoznal, kako hvaležne so živali za malo ljubezni, kako hitro spoznajo človeka, ki jim hoče dobro.

In danes je Dolničarjev Miha fant, ki ga imajo vsi ljudje radi — in vse živali.

Ali veš, da...

...je v našem sadju in zelenjavi najmanj 75 odstotkov vode?

...je na svetu 430 delujočih vulkanov?

...je najvišji slap na svetu Yosemiteški v Kaliforniji? Visok je 680 metrov.

...preteče slon skoraj 110 metrov v desetih sekundah, lev pa v eni noči nad 100 kilometrov dolgo pot?

...požre mačka lahko do 20 mišk na dan?

...veverica brez škode poje strupeno gobo mušnico?

Šport

Dvanajste zimske olimpijske igre

Četrtega februarja se bodo z uvodno svečanostjo v Innsbrucku začele dvanajste zimske olimpijske igre, prvo dejanje letošnjega olimpijskega leta, ki bo doseglo svoj vrhunec julija v kanadskem glavnem mestu Montrealu, kjer bodo enaindvajsete letne olimpijske igre. Olimpijske igre v sosednji Avstriji bodo rekordne, saj bo na njih nastopalo kar okrog 1400 športnikov iz 37 držav.

Prav je, da pred začetkom olimpijskih iger nekoliko pobrskamo po zgodovini te največje zimsko-športne prireditve. Prve zimske olimpijske igre so bile leta 1924 v francoskem Chamonixu (prve letne pa že

1896. leta!), na katerih so se pomerili v tekah, skokih, hitrostnem in umetnostnem drsanju (to je bilo pred tem v sklopu letnih olimpijskih iger), bobu in hokeju.

Po tem začetku so bile zimske olimpijske igre vsaka štiri leta, odpadle so le 1940. in 1944. zaradi vojne. Doslej so bile največkrat v Evropi, kar osemkrat, dvakrat pa še v Ameriki in zadnjič v Aziji, v japonskem Sapporu. Med mesti, ki sta kar dvakrat prevzeli organizacijo olimpijskih iger, sta švicarski St. Moritz in avstrijski Innsbruck.

Seveda pa je bil skorajda na vsaki zimski olimpijadi dosežen kak nov rekord. Tako je razumljivo, da je bilo na njih venomer več športnikov in več zastopanih držav, večal pa se je tudi tekmovalni program, ki je sprva obsegal samo pet panog, danes pa jih že osem. Največ držav je bilo zastopanih v Innsbrucku leta 1964 in sicer šestindeset, največ športnikov pa je tekmovalo štiri leta zatem v francoskem Grenoblu — 1296.

Ko so se športniki pred štirimi leti v Sapporu pozdravili s tradicionalnim japonskim »Sajonara (na svidenje) 1976 v Denverju«, so vsi začeli misliti na to zimsko središče v Združenih državah Amerike. Toda Denver je odpovedal organizacijo olimpijskih iger in Innsbruck, z bogatimi izkušnjami in primernimi objekti, ki so jih vsi poznali z iger 1964, je športni svet rešili iz zagate. In tako so Avstrijci postali v drugo organizatorji olimpiade.

Maskota dvanajstih zimskih olimpijskih iger v Innsbrucku: snežak z dolgim nosom v obliki korenja

Najuspešnejša udeleženka dosedanjih olimpijskih iger, če vzamemo za merilo številno kar 136 kolajnami. Značilno za seznam osvajačev kolajn na zimskih igrah je, da sta takoj za Norveško obe športni velesili Sovjetska zveza in ZDA, potem pa še dve skandinavski državi, kjer so »doma zimski športi« — Švedska in Finska, nakar sledi skupina tako imenovanih alpskih držav, ki slovijo po izvrstnih smučarjih in smučarjeh. Te so Avstrija, ZR Nemčija, Švica, Italija in Francija. Sicer pa je kolajne na zim-

skih olimpijskih igrah doslej osvojilo 22 držav.

Letos bodo jugoslovanski športniki slavili jubilejni, deseti nastop na zimskih olimpijskih igrah. Doslej niso nastopili le na dveh olimpiadah, na obeh ameriških, najbolj oddaljenih: 1932 v Lake Placidu in 1960 v Squaw Valleyu. Najskromnejše zastopstvo smo imeli na prvih igrah 1924. leta, ko so nastopili le štirje športniki. Najštevilnejšo pa prav v Innsbrucku pred dvanajstimi leti, ko je Jugoslavijo zastopalo 31 hokejistov in smučarjev.

Gremo v gledališče

Adrijan Rustja

Pavel Golia: Srce igračk

Pssst! Prav tiho pogledjmo v veliko trgovino igračk. Glejte, glejte! Igračke so se naveličale svojih vsakdanjih igrice: nič več se ne gugajo, skačejo, trobentajo — zdaj se gredo »ljudi«. Oponašajo naše grde lastnosti... joj, kakšna sramota... da smo res taki? Poglejte, prašiček se gre zdravnika, samo za denar mu gre in revežev se sploh ne dotakne. Pa žaba se gre prevzeto damo! Joj, kako grdo se vedeta njuna otroka Regica in Žabonček! Poglejte tam onega revčka, onega fantka iz cunj in njegovo ubogo mamico perico, v kako grdi hišici stanujeta! Pa tamle, o smeh, omara, ki pleše s stolicco, pa štedilnik, ki se vrti z veliko punčko, pa vlak... čuf, čuf, čuf... Srečno potniki, ki potujete v neznane kraje. Tam stoji lutkovno gledališče s Colombino, Harlekinom in Pantalonom...

Tako je prizorišče Golieve pravljice »Srce igračk«, katero sem predelal in postavil na oder s pomočjo scenografa Demetrija Ceja,

kostumografke Marije Vidauove, glasbenika Aleksandra Vodopivca, celotnega igralskega ansambla in gojencev baletne šole Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

V naši postavitvi smo se zatekli v svet igračk in njihovih improvizacij. Zgodba ni zapletena. Na eni strani nam prikazuje dobre, na drugi pa slabe človeške lastnosti. Vsaka igračka bi lahko igrala to ali ono vlogo. Živalice in lutke, omara ali vlak so lahko po potrebi hudobne ali dobre, kot zahteva dejanje. Igračke se samo gredo ljudi in nam s tem drže zrcalo pred nami, da prepoznamo svoje napake. Igračke nas na koncu tudi pouče, saj po vsem dogajanjem, zmaga pri njih pravičnost in dobrot.

Skoraj sram nas je, da nas morajo igračke učiti pravega »življenja«, one, ki se zde tako nežive. Ali pa imajo v sebi drugačno življenje od tistega, ki jim ga je vdahnil obrtnik? Pridite pogledat našo pravljico, pa boste videli!

Kajetan Kovič

Naš maček

Naš maček je maček od glave do repa. Lepo je okrogel, lepo je rejen. Saj tudi pojé za štiri mačke in je kot štiri mačke len.

Naš maček ne hodi v mačjo šolo, zato ne zna brati, ne šteti do sto. Vendar je za druge predmete nadarjen in že od malega krade meso.

Naš maček ima v naši veži igrišče: žogo lovi kot na tekmi vratar. Če bi bil malo manj len in požrešen, bi nam še v cirkusu služil denar.

Naš maček je prograst in lepe postave. Mordá bi še velika zvezda postal, če bi pri MAČKA-FILMU v Butalah dvakrat na teden tigra igral.

Ilustr.: Bine Rogelj

Naš maček. Res škoda takega mačka. K filmu ne bo in ne k cirkusu šel. Ker glejte: naš maček je pravzaprav mačka. Ostal bo doma in bo mlade imel.

Šolarji pišejo

MIKLAVŽEVANJE

Na šoli smo priredili miklavževanje. Prireditve je bila popoldne. Najprej so nastopili učenci prvega razreda s štirimi pesmicami, njim so sledili učenci petega razreda, potem pa smo bili mi na vrsti. Recitirali smo tri pesmi, za nami je potem nastopil tretji razred. Po recitacijah je bila na sporedu igrice »Kuhinja se jezi«, v kateri smo nastopali učenci iz raznih razredov. Igrali smo tudi igrice »Miklavž prihaja«, na koncu je Miklavž razdelil darila.

Ko smo se pripravljali za nastop, je Fabricij mislil, da govori učiteljica o Miklavžu le za šalo. Ko pa ga je zagledal, je zbežal, ker se ga je ustrašil.

V igrice sem nastopala v vlogi vile. Zelo mi je bila všeč obleka, ki sem jo imela. Krilo je bilo obrobljeno z belimi čipkami, imela sem visok klobuk in lasuljo. Zaradi lasulje mi je bilo zelo vroče.

Miklavževanje se je zaključilo v veselje vseh. Meni je Miklavž prinesel razrezanko, ki jo je treba potem sestavljati.

Elena Lorenzi
4. r. KATINARA

MIKLAVŽ

Sv. Miklavž je dober in prinaša igračke.

Lucijan

Želeli bi, da bi Miklavž vedno prinašal darila.

Igor

Miklavž mi je prinesel dirkalno stezo in lego.

Peter
Prinesel mi je pomaranče in sladkorčke.
Nataša

Miklavž ima rad otroke.

David
Rada bi, da bi mi Miklavž prinesel punčo, ki se joka.

Sabrina
Miklavž pride ponoči, kadar spimo.

Maksi
Zelo rada imam Miklavža.

Jadranka
Tudi jaz imam rad Miklavža.

Walter
Rad imam Miklavža, ker me obdari, če sem priden.

Štefan
Rada bi od Miklavža dobila tablico.

Klavdija
Učenke in učenči
1. r. SV. FRANČIŠEK

KAJ MI JE PRINESEL MIKLAVŽ

V šoli smo imeli miklavževanje. Nastopali smo v igrici »Miklavž prihaja«. Igral sem v vlogi Francka. Na glavi sem imel klobuk. Potem je prišel Miklavž. Prinesel mi je letalo in lego, pomaranče in jabolka.

Zvečer sem položil krožnik na mizo. Ponoči je prišel Miklavž in v krožnik položil tovornjak, tank, nogavico z bonboni in druge sladkarije. Zjutraj sem bil zelo vesel in tega dogodka ne bom pozabil.

Corrado Rojac
2. r. KATINARA

BILA SEM PRI TETI

Ko je bila mamica v bolnici v Parmi, sem bila pri teti v Dolini. Igrala sem se s sestrično Natašo. Zvečer sem hodila pridno spat in kmalu zaspala. Vsak večer pa me je prebujal jok sestrične Nataše. Sestrična je stara komaj dve leti in pol. Teta jo je mi-

mila, da ne bi jokala, a ni pomagalo. Sestrična je še dolgo jokala. Potem je zaspala in tudi jaz sem zaspala. Zjutraj sem se prebujala sama in se hitro odpravljala v šolo.

Štefanija Maršič
2. r. DOMJO

KULTURNI DOMOVI PRI NAS

Vsako prosvetno društvo potrebuje primerne prostore za seje, pevske vaje in prireditve. Lep kulturni dom gradijo v Boljuncu. Odprli ga bodo čez nekaj mesecev. V nekaterih vaseh imajo srenjske hiše in druge domove.

Lidija Glavina
2. r. DOMJO

MISLI O POLDRUGEM MARTINU

Fran Milčinski je v svojih hudomušnih zgodbah prikazal lik fanta, Poldruga Martina, ki je bil zaostal. Bil je dober, uslužen, miren, močan, le pameten ni bil. Poldrugi Martin je bil tudi reven. Šel je po svetu, ker mu je hiša pogorela, a dela ni dobil.

Takega fanta so se vsi branili in ga odganjali od hiše. Tudi norčevali so se iz njega. Le mati ga je imela rada in do zadnjega delala zanj. Povsod ga je branila in mu pomagala.

Tudi v današnjih dneh imamo take fante, ki niso izmišljeni, pač pa resnično živijo. Morda se tudi dnevno z njimi srečujemo, vendar imamo do njih drugačen odnos, kot so ga imeli tisti v zgodbah Milčinskega. S takimi ljudmi se pogovarjamo, skušamo jih razumeti in jim pomagati. Zelo grdo bi bilo, če bi se jim smejali ali celo s prstom kazali nanje.

Za take ljudi je velike važnosti družba, ki jih sprejme vase in jim na vse mogoče načine pomaga.

Take otroke damo danes s posebne šole; tudi v naših šolah imamo take otroke. Naša šola jih sprejme vase in jim nudi to, kar nudi ostalim. Sicer ne bodo postali taki otroci učeni, vendar bodo pošteno in pridni delavci.

Ko jim šola in družba ne moreta pomagati in postanejo nevarni, jih zaprejo v posebno hišo. Tudi tu, v Trstu, pri Sv. Ivanu imamo tako hišo, kjer so povečini starejši ljudje in tisti, ki so nevarni. Življenje teh ljudi je brez smisla, a oni se tega ne zavedajo. So v veliko breme družini in sorodnikom.

Torej, Poldrugi Martin, je bil samo nesrečen, ker se je rodil v tistih časih, ko ni bilo šol in tudi družba je bila drugačna, da bi mu kaj dala.

Učenci in učenke
4. r. SV. JAKOB

Natečaj

Mladi risarji, napočil je vaš trenutek! Naglo vzemite svinčnike in barvice, list papirja in začnite z delom. Uredništvo Mladinske revije GALEB spet razpisuje nagradni natečaj za DVA OSNUTKA PLATNIC za prihodnje šolsko leto 1976-77.

Udeleženci natečaja morajo izdelke v pokončnem formatu, v poljubnih barvah in tehnikah in z obveznim napisom GALEB na vidnem mestu poslati najkasneje do 31. marca 1976 na naslov Uredništva. Na hrbtni strani vsakega izdelka mora biti napisano geslo, ki ga udeleženci prepisejo na ovojnico, v kateri mora biti listek s točno navedbo imena in priimka udeleženca natečaja in z navedbo razreda in šole. Zaprto ovojnico je treba priložiti izdelku.

Nagradnega natečaja se lahko udeležijo vsi šolarji slovenskih osnovnih in srednjih šol v tržaški in goriški pokrajini. Poslane osnutke bo ocenila komisija in določila zmagovalca, ki prejmeta v dar ZBIRKO MLADINSKIH KNJIG. Nagrajena osnutka bosta objavljena v zadnji številki letošnjega GALEBA.

Poslanih osnutkov Uredništvo revije ne bo vračalo. Ne pridejo v poštev za nagrado izdelki, ki jih bo Uredništvo dobilo po 31. marcu 1976.

JAZ

Sem poreden deček. V šoli ne ubogam, nadlegujem učiteljici in staršem. Vsak dan obljubljam, da se bom poboljšal. Ker ne držim obljube, sem večkrat kaznovan.

Stefan Terčon
2. r. CEROVLJE

DOBILI SMO NOVO UČILNICO

Imeli smo učilnico na odru. Nekera dne so v šolo prišli delavci. Peti razred so razdelili na dva razreda. V torek so končali svoje delo. Po odmoru smo nosili svoje stvari v nov razred. Prinesli smo mizice, stolice, torbe, copate, plašče in vazo. Sluga je v razred prinesel kateder, ker je bil za nas pretežak.

V novem razredu imamo na stenah dosti prostora za risbe. Končno imamo majhno, a lepo učilnico. Skrbeli bomo, da bo naša učilnica vedno čista in lepa.

Učenci in učenke
2. r. KATINARA

MOJA RIBICA

Ribico smo kupili na sejmu sv. Martina na Proseku. Zanj smo potrosili tristopet-

deset lir. Kupili smo jo na neki stojnici, kjer je bila igra z obročki. Če si z obročkom zadel steklenico, si dobil ribico.

Moja ribica je zlata in je zelo živahna. Vsak dan ji menjam vodo. Dnevno ji dam ščepec hrane, ki jo kupujemo v posebnih vrečkah. Rada jo opazujem, kako spretno plava. Rada bi vedela, če kdaj spi, a tega še nisem ugotovila. Ribico sem si vedno želela in ta želja se mi je izpolnila.

Milena Jazbec
3. r. SESLJAN

V ŽIVALSKEM VRTU

V Ljubljani je lep živalski vrt. Tam sem videla mnogo živali. Najbolj mi je bila všeč mlada srnica. Kamela je široko odprla gobec in pojedla jabolko, ki smo ji ga dali. Bila je zelo smešna. Nekatero živalce so se prosto sprehajale po vrtu. Druge živali: lev, opice, orli, sove, jastrebi, lisica, kače, mučke, kužki, konji, medvedi, volk, itd., pa so bile v kletkah.

Breda Husu
2. r. SV. ANA

MOJA VAS

Moja vas se imenuje Peč. Ha hribčku je lepa cerkvica, ki je posvečena sv. Katarini. Pod cerkvico so stare in nove hiše, raztresene na vse kraje.

V naši vasi nimamo šole, zato moramo hoditi v šolo v Rupo. Tam ie treba prečkati cesto, ki pelje iz Gorice v Trst. Mama mi vedno pravi, naj pazim, ko grem čez cesto, da ne pridrvi kakšen avto.

Mama mi pripoveduje, da pred desetimi leti v naši vasi ni bilo nobene nove hiše, sedaj pa jih je vse polno. Nekoč ni bilo vodovoda, zato so morali ljudje hoditi k studentu sredi vasi. Kadar so naše mame in babice prale, so morale hoditi na breg Vipave, kar pa ni bilo prav nič prijetno v zimskem času. Danes imajo v vseh hišah pralne stroje in gospodinjam ni treba hoditi do Vipave.

Emilija Carli
4. r. RUPA

MOJA KRAVICA

Spominjam se svoje kravice, ko je bila še telička. Bila je sivobelega barve in je na pašniku vedno hodila za menoj. Zelo je pametna in ubogljiva žival, zato sem jo klicala Bistra. Sedaj je stara tri leta. Prvega telič-

ka je zvalila v gozdu pod Grmado. Kadar me zagleda, maie z repom. Tedaj hoče košček kruha. Čeprav je včasih muhasta, jo imam rada.

Irena Žužek
3. r. SESLJAN

KANARČEK

Doma imamo lepega kanarčka. Imenuje se Pikuluki. Je rumene barve in ima črne oči. Zelo lepo prepeva. Očka ga neguje. Natrosi mu zrnje, dolije vodo, menja papir in nasuje pesek. Ptiček potem začne peti. Meni je kanarček zelo všeč.

Massimo Bernardis
4. r. ŠTANDREŽ

PSIČKI MOJE TETE

Moja teta ima zelo rada živali, posebno psičke. Vendar nima sreče, ker so ji že trije psički poginili. Prvi je zbolel, drugega je povozil avtomobil, tretjega pa so pretepli. Uboga teta, bila je tako žalostna, kot še nikoli. Zato sem jo tudi jaz tolažila.

Prejšnji mesec je dobila v dar majhnega psička. Ime mu je bilo Rašti. In veste, kaj se je zgodilo? Tudi tega je povozil avtomobil. Ker pa je bila teta tako navezana nanj, ga je pokopala pred svojo hišo, da bi se ga spominjala.

Tanja Stefani
2. r. DOMJO

NESREČA

Na Katinari, blizu naše šole, sta trčila tovornjaka. Škode je bilo kar precej. Na srečo se vozača nista dosti poškodovala. Tovornjaka sta bila modre in oranžne barve. Kriv pa je bil vozač modrega tovornjaka, ki je vozil prehitro. Cesta je bila preozka, da bi se umaknil drugemu tovornjaku. Oranžni tovornjak je bil natovorjen s kamni in zemljo, moder pa je bil prazen. Ko je vozač modrega tovornjaka zagledal oranžni tovornjak, je zavrl, a bilo je prepozno in tovornjaka sta trčila.

Naš sluga je poklical gasilce, prometnike, policajce in Rdeči križ. Kaj bi se zgodilo, če bi mi tedaj prišli iz šole?

Vasilij Pečar
4. r. KATINARA

MOJI SESTRICI

Moji sestrici se imenujeta Eleonora in Lučana. Včeraj sem bila doma s sestrico Eleonoro. Pripravljali sva kosilo. Ko je prišla Lučana, smo se skupno igrale z žogo. Ko smo se naigrale, je v kuhinjo pritekel psiček. Majhen je in zelo ljubek. Igrale smo se s psičkom. Psiček je hotel imeti žogo. Dale smo mu jo in on jo je porinil v luknjo polno vode. Vzela sem žogo in jo spravila, ker je bila mokra. Psiček pa je bil žalosten, ker sem mu žogo vzela.

Flavija Culot
4. r. ŠTANDREŽ

SOČA

Stanujem v Štandrežu. Kraj je blizu Soče. Soča je najlepša reka v Italiji. Izvira v Trenti. Lepa je predvsem zvečer, kadar sonce zahaja. Tedaj se svetlika pod rumenimi in rdečimi žarki.

Še pred dvajsetimi leti so naše babice hodite iskat vodo v Sočo. Tedaj še niso imeli vodovoda. Nekega dne sem šla z očkom in psičkom k Soči. Bilo je spomladi. Ko smo prišli tja, je psiček skočil v vodo in plaval. Ko je prišel iz vode, ga je mrazilo. Stresal je vodo s kožuščka in naju oškropil. Z očkom sva se smejala.

Barbara Nanut
4. r. ŠTANDREŽ

ZIMA

Prišla je zima z mrazom, vetrom in meglo. Megla skriva hiše in drevesa, voda pa zmrzuje. Ptički prihajajo na dvorišča in iščejo hrano. Otroci jim trosimo drobtinice kru-

ha. Otroci pozimi hodijo v šolo in se ne igrajo po travnikih.

Nekega dne sem šla na dvorišče brez plašča in se tam igrala. Zapihal je veter in mi raznesel vse igrače. Bila sem jezna. Poklicala sem mamico, da bi mi pomagala pobirati igrače, ona pa me je okregala, ker nisem imela plašča.

Nadja Battisti
4. r. ŠTANDREŽ

V GORAH

V nedeljo zjutraj smo se s prijatelji z vlakom odpeljali na Vogel. V vlakcu je bilo zelo lepo. Peljali smo se po Soški dolini skozi predore v hribe. Dospeli smo v Bohinj. Tam nas je že čakal avtobus, s katerim smo se odpeljali pod Vogel. Tam smo vstopili v gondolo in se povzpeli na vrh. Šli smo tja, kjer je bilo največ smučišč. Z očkom sva šla na vlečnico. Tam sem videl nekega gospoda, ki je zelo nerodno padel. Ko sva prišla na vrh sva se ozrla naokrog. Pokrajina je bila vsa odeta v belo snežno odejo. Snežni kristali so se bleščali kakor diamanti. Gore so bile visoke, visoke. Z vrha sva imela

prelep razgled na vso dolino, ki je bila vsa bela. Očka je fotografiral gore, ki so naju obdajale. Potem sva se spustila po zasneženi progi do žičnice. Popoldne smo se z gondolo spet spustili v dolino. Nerad sem se ločil od lepih smučišč.

Silvano Grendene
4. r. ŠTANDREŽ

NAŠA DRUŽINA

Naša družina šteje šest članov: očka, mamica, sestri dvojčici, brat in jaz. Brat je starejši in obiskuje peti razred. Mamica je učiteljica, očka pa šofer. Očkova mama varuje sestrici. Ti sta še majhni. Stari sta dve leti in pol. Znata pa že govoriti, hoditi in nagajati. Sta zelo smešni. Letos bosta šli v vrtec.

Nekega dne sta nam jo pošteno zagodli. Na omari smo hranili kakije. Sestrici sta mislili, da so žogice. Začeli sta jih metati in brcati. Ko je prišla mamica je našla ves prostor umazan in oškropljen, zato je sestrici pošteno okregala.

Peter Braini
4. r. ŠTANDREŽ

Urednikova pošta

Drugo nagradno žrebanje za naročnike Galeba v Kulturnem domu je lepo uspelo. Še pred koncem mladinske igre »Ostržkove dogodivščine« v izvedbi igralcev Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice, je bila napetost med mladimi gledalci na višku in vsi so nestrpnost pričakovali trenutek, ko bo Ostržek začel iz vreče vleči prepognjene dopisnice. Seveda so bili prisotni nemalo razočarani, ker niso odnesli nobene največje nagrade. V dvorani so bili šolarji iz Bazovice, z Opčin, Trebč, Repentabra in Križa, prvo nagrado, lepo cross-kolo pa je dobila KRISTINA HMELJAK, učenka 3. r. šole pri SV. JAKOBU, ki je sploh ni bilo v Kulturnem domu. Druga nagrada je prav tako šla na šolo pri Sv. Jakobu. Kamero je namreč dobila IRENA HRUSTELJ, učenka 5. razreda. Tretjo nagrado, transistorski radioaparati, je dobil učenec 1. razreda pri DOMJU, DARIJ BISIACCHI. Ostale nagrade so še dobili:

tempera barvice: Diego Canciani, 2. r. Dolina; nalivno pero: Patricija Zahar, 1. r. Boršt,

Kristina Hmeljak in Irena Hrustelj

Dario Bisiacchi in Damjana Romano

knjige in barvice pa so še dobili: Aleksandra Škerlavaj, 1.r. Opčine, Aljoša Gašperlin, 5. r. Rojan, Karmen Matkovič, 1. r. Žavlje, Mavricij Sosič, 1. r. Opčine, Frida Kralj, 1. r. Gropada, Damjana Romano, 2. r. Domjo, Mitja Zaccaria, 4. r. Zgonik in Nataša Prašelj, 4. r. Dolina.

Za nagradno žrebanje sem porazdelil skupno 1231 dopisnic, dobil pa sem jih 1018, kar pomeni, da so nekateri pozabili dopisnice poslati in so tako izgubili možnosti dobiti kako nagrado. Vsekakor so bili vsi nagrajenci z nagradami zadovoljni, tisti, ki niste nič dobili, pa zaupajte v srečo, morda vam bo prihodnje leto bolj mila.

Ob tej priložnosti se toplo zahvaljujem vsem tistim, ki so mi poslali voščila in lepe voščilnice za praznike, predvsem učencem in učiteljici petega razreda v Devinu, Jadranki Čulav, Pavlu Sardoču, Mitju Žagarju, Nataliji Gregori, Sonji Škerlavaj, vsem učencem četrtega razreda pri Sv. Jakobu in učencem drugega razreda šole pri Domju. Še enkrat najlepša hvala, vsem vam pa želim, da bi imeli mnogo uspehov v šoli v veselje vašim staršem in učiteljem.

Dragi Ivan Corva, učenec 2.r. osnovne šole pri Domju. Poslal si mi dopis, vendar

ti ga nisem objavil, ker si ga enostavno prepisal. O pevskih zborih v dolinski občini, je že pisal tvoj sošolec Boris Štoka v prejšnji številki Galeba. Napiši o čem drugem in rad ti bom dopise objavljaj.

In še nekaj besed Viljumu Lorenziju, 3.r. Katinara, Tacijani Natural, 4.r. Gropada in Mirjam Braicovich, 4. r. Sesljan. Vsi trije ste mi poslali pesmice v objavo. Kljub vsej dobri volji in poskusom, da bi jih nekoliko predelal, žal, ni šlo, zato jih nisem objavil. Poskusite še kaj napisati, vendar upoštevajte, da mora pesmica izražati neko misel. Ni dovolj napisati nekaj besed eno pod drugo brez vsake smiselne povezave.

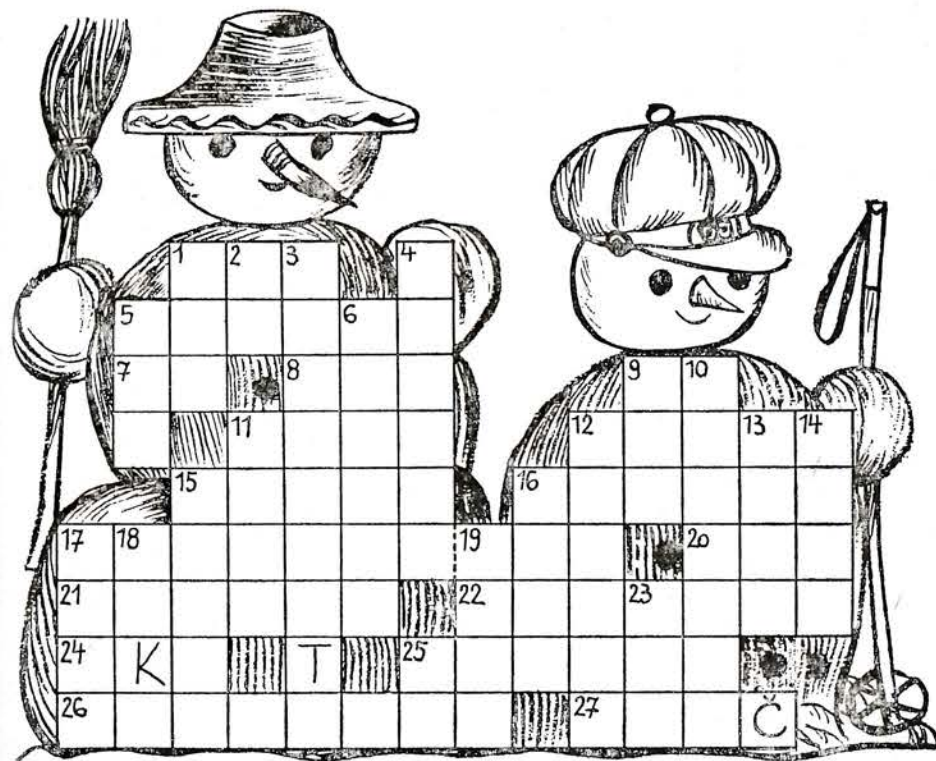
Emiliji Carli, učenki 4. razreda osnovne šole v Rupi se prisrčno zahvaljujemo za povabilo, naj bi jo obiskal, da bi mi razkazala svojo vas Peč. Žal, draga Emilija, sem preveč zaposlen in ne utegnem priti. Morda bo kdaj drugič nanesa prilika.

UREDNIK

Za listre glave

KRIŽANKA »SNEŽENA MOŽA«

Vodoravno: 1. tjakaj, 5. glasbilo, piščal, 7. kratica za Adria Aviopromet, 8. bodeči del rastline, 9. kratica za Smučarski klub, 11. moderna noša ali kroj, 12. svoboden, nevezan, 15. klica, mikrob, 16. lističi, 17. snežak, kip iz snega (dve besedi), 20. severni jelen, 21. ravna streha, velik balkon, 22. država, v kateri živimo, 24. desni pritok Volge, 25. zubelj, 26. luščenje koruze, izdelki iz ličja, 27. pripadnik indijanskega plemena, kateremu je pripadal Winetou.

Navpično: 1. pod, 2. pritrdilnica, 3. cesta namenjena avtomobilskemu prometu, 4. prekopi, 5. vpiši FAP, 6. slovenski pisatelj (Bajke in povesti o Gorjancih), 9. kratica za Socialistična republika Slovenija, 10. široka dolina, 11. mazilo, 12. spalna obleka, 13. vpiši SKOJ, 14. iglasto drevo, 15. prosjak, 16. vpiši LOTA, 17. del pohištva, 18. nedoločni zaimek, 19. ime pisatelja Klopčiča, 23. zal. čeden, 25. vpiši PJ.

MAGIČNI KVADRAT

1	2	3	4
2			
3			
4			

Vodoravno in navpično: 1. vozilo, 2. najpomembnejši del vsakega gledališča, 3. velika sibirski reka, 4. kmet, ki orje.

TRIKOTNIK

1				
	2			
		3		
			4	
				5

Vpiši prvo besedo in potem pri naslednjih odzvajaj po eno črko, dokler ne ostane samo ena. Besede imajo naslednji pomen: 1. poljsko orodje, 2. poškodba, 3. žensko ime, 4. predlog, 5. samoglasnik.

Rešitve ugank iz tretje številke

SLIKOVNA KRIŽANKA — Vodoravno: 2. valj, 3. žleb, 7. lijak, 8. veverica, 11. palica, 13. goba, 14. jagoda, 16. trn. **Navpično:** 1. žaba, 2. veja, 3. žlica, 4. lica, 5. žep, 6. želod, 9. vagon, 10. riba, 12. bat, 15. grm.

RAZREZANKA — Imena šestih evropskih držav so: Belgija, Švedska, Italija, Poljska, Nemčija, Španija.

Rešitve ugank pošljite čimprej na Uredništvo GALEBA: Lojze Abram, Ul. G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITVE SO POSLALI: Emilija Carli, 4. r. RUPA. Natalija Gregori, 4. r. GROPADA. Armando Hrovatin, 1. b r. SR. OPČINE. Dorotea Križmančič, Marijan Peric, Elizabeta Spe-tič, Marko Pertot, 1., 2. in 3. r. NABREŽINA. Tatjana Čač, 4. r. SV. IVAN. Čincija Pečar, BAZOVICA. Marina Frandolič, 4. r. ŠTIVAN. Damijana Cescutti, 2. r. UL. RANDACCIO - GORICA. Marko Saksida, Barbara Saksida, Igor Čok, Fabij Tuljak, Elizabeta Malalan, Stelio Ciocchi, Igor Kakovič, Aleksander Petaros, 3. in 5. r. KATINARA. Sonja Škerlavaj, Ivan Perčič, Maksimilijan Husu, Robert Vidali, 2., 3., 4. in 5. r. OPČINE. Patricija Terčon, Darija Gherlani, 4. r. CEROVLE. Lidija Glavina, Boris Stocca, Damijana Romano, Marina Sancin, Ivan Corva, Karmen Mačinič, Igor Pregarc, Aleksija Labiani, Loredana Šturman, Morena Okretič, Tanja Stefani, Štefanija Maršič, Elena Zobin, Adripana Bandi, 2. r. DOMJO. Barbara Milkovič, 4. r. TREBČE. Beno Vižintin, Sonja Bensa, 5. r. PEVMA. Martin Frandoli, Mirjam Antonič, Jasna Peric, Pavel Braida, Nevenka Marušič, Marko Chemelli, Roberta Sardoč, Anamarija Milič, Angel Braida, Andrej Kralj, Maja Milič, Vida Legiša, 1., 2., 3., 4. in 5. r. SLIVNO. Oskar Kocman, Aleksandra Škerk, Tatjana Legiša, Ivan Rebula, Sonja Verč, Veronika Logar, Elizabeta Jazbec, Katja Rebula, 5. r. DEVIN. Marino Milini, Franko Lovriha, 5. r. DOLINA. Aleksander Kuret, Mitja Vecchiet, 3. in 5. r. RICMANJE. Moreno Vertovec, Sandi Slama, Marko Jagodic, 3. in 4. r. ROJAN. Vlasta Racman, 5. r. PESEK. Sabina Salvi 5. r. BORŠT. Jadranka Čulav, Aleksander Desco, 1. in 4. r. SV. FRANČIŠEK. Robert Košuta, GORICA. Robert Juren, David Tomsič, Mauro Juren, Edi Peteani, Vesna Tomsič, Lorena Gulin, Nada Devetak, Darij Butkovič, Marko Cotič, Aleš Fajt, Loredana Peteani, Danilo Tommasi, 4. in 5. r. SOVODNJE OB SOČI. Aleks Košuta, Erika Košuta, 2. in 5. r. DONADONI. Jan Bitežnik, Katja Frančeškjn, Mitja Zaccaria, David Geri, Egon Doljak, Edi Knez, Robert Briščik, Nives Milič, Irena Milič, Andrej Pahor, Marko Rebula, Dario Antoni, Katja Guštin, Mirjan Kocman, Elena Purič, Mirjam Rebula, Alida Lorenzj, Sabrina Ferluga, Fran-ko Hervatič, Diego Bosticco, Lucijan Colja, Igor Milič, Pavla Živic, Darija Samar, Tanja Gruđen, 4. in 5. r. ZGONIK. Tamara Danielj, Katja Verginella, 4. in 5. r. PROSEK. Tanja Kuret, 1. a r. SR. DOLINA. Vesna Bajc, 2. r. SR. ROJAN.

NAGRADE DOBIJO: Katja Verginella, 4. r. PROSEK. Aleks Košuta, 2. r. DONADONI. Loredana Peteani, 4. r. SOVODNJE OB SOČI. Roberta Sardoč, 4. r. SLIVNO. Tatjana Čač, 4. r. SV. IVAN.